

VLIZINE

jrg. 20, nr. 12 (december 2019)

Hét e-zine met praktische informatie over onderzoek en beleid door en voor Vlaamse mariene wetenschappers.

Maandelijks uitgave, naar keuze met wekelijkse/dagelijkse updates [\[abonnement aanpassen\]](#)

V.U.: Jan Mees - Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ)

Redactie: Jan Seys, Nancy Fockedeij, Bart De Smet

1. Kalender

1.1. 52nd Liège Colloquium on Ocean Dynamics: meten en voorspellen menselijke impact op mariene kustecosystemen

1.2. LifeWatch VLIZ en industrie vinden elkaar tijdens de LifeWatch Maritime Industry Workshop

1.3. Speciale 20ste editie VLIZ Marine Science Day boordevol nieuwigheden

2. Publicaties

2.1. Het Vlaams/Belgisch marien onderzoek in 2019: een update

2.2. Iedereen nu al aan de slag om onze Noordzee een duurzame toekomst te garanderen in 2050

2.3. Marine Regions lanceert update wereldwijde maritieme grenzen

2.4. Pulsvisserij in de Zuidelijke Noordzee: historische context en huidige regelgeving

2.5. Infografieken status door Belgen benutte visbestanden aangevuld met data 2019

2.6. Audioreeks laat bevoorrechte getuigen aan het woord n.a.v. 20 jaar VLIZ

2.7. Haalbaarheid van visloodalternatieven in recreatieve hengelsvisserij op zee onderzocht

3. Vacatures, beurzen en fondsen

3.1. EUROFLEETS+ lanceert 2de SEA-programme call voor gebruik Europese mariene onderzoeksinfrastructuur

1.1. 52nd Liège Colloquium on Ocean Dynamics: meten en voorspellen menselijke impact op mariene kustecosystemen

Kustecosystemen staan onder toenemende druk. Meervoudige, al dan niet klimaat-gerelateerde stressors beïnvloeden het functioneren en de gezondheid van onze kusten, en brengen de ecosysteemdiensten die ze de maatschappij leveren in gevaar. Een wetenschappelijk onderbouwde ecosystemebeheer van de kustzeen vereist een goed inzicht in de menselijke effecten op de fysica, biogeochemie en biodiversiteit. Het 52ste internationale Liège colloquium wil een interdisciplinaire gemeenschap van wetenschappers bijeenbrengen om te bekijken welke vooruitgang gemaakt is in het begrijpen, monitoren en voorspellen van antropogene impact op kustmilieus, zoals gevraagd door de EU-kaderrichtlijn Mariene Strategie en het 14de duurzame ontwikkelingsdoel van de VN.

Het 52ste International Liège colloquium on Ocean Dynamics gaat door van 25 tot en met 29 mei aan de Universiteit van Luik. Abstracts voor bijdragen kunnen nog worden aangeleverd tot 17 januari.

Link: <http://labos.ulg.ac.be/gher/home/colloquium/>

[\[naar boven\]](#)

1.2. LifeWatch VLIZ en industrie vinden elkaar tijdens de LifeWatch Maritime Industry Workshop

Kwaliteitsgegevens verzameld over lange tijdperiodes vormen meer en meer een belangrijke bouwsteen voor projecten binnen de Blauwe Economie, een sector die nu echt aan het bloeien is. Dit is ook te zien in het toenemende gebruik van LifeWatch VLIZ data en services vanuit de industrie. Op 23 januari 2020 zitten beide partijen voor het eerst samen tijdens de LifeWatch Maritime Industry Workshop.

Industriële stakeholders kunnen er kennismaken met de LifeWatch data en services, en hoe deze gebruikt worden. Tijdens de workshop wordt ook de Maritime Industry Advisory Board opgericht, die als doel heeft een beter inzicht te krijgen in de specifieke data(vragen) van bedrijven en hoe LifeWatch deze kan beantwoorden.

De workshop staat open voor alle stakeholders uit de industrie. Meer informatie over het programma en hoe in te schrijven is beschikbaar via volgende link:

Link: www.vliz.be/nl/event/2019-lifewatch-maritime-industry-workshop

[\[naar boven\]](#)

1.3. Speciale 20ste editie VLIZ Marine Science Day boordevol nieuwigheden

De 20ste editie van de VLIZ Marine Science Day (VMSD) belooft een speciale editie te worden. In 2020 viert het VLIZ namelijk zijn 20ste verjaardag met als centrale thema 'VLIZ doorbreekt grenzen'. Meer dan ooit zal de VMSD een niet te missen feest zijn voor de mariene wetenschappers, boordevol opportuniteiten om te interageren met gelijkgestemde en de ideale gelegenheid om je netwerk te vergroten!

Speciaal voor deze 20ste editie zal de VLIZ Marine Science Day niet enkel doorgaan op een andere locatie, Cultuurocentrum De Grote Post in Oostende, maar ook het programma krijgt een grondige make-over. Naast de klassieke pre-doc presentaties bieden we deelnemers de mogelijkheid om hun mariene onderzoek of activiteiten te delen met andere wetenschappers via een Sea Science Fiction market, een Sea-nema, live poster presentaties, een Cool Ocean Tool Speakers Corner, of 1 van de 3 interactieve verrassingsessies. De deadline voor het indienen van een abstract voor onze mondelinge presentatie (pre-doc), een poster of voor het houden van een interactieve verrassingsessie verstrijkt op 12 januari 2020. Een idee indienen voor een van de overige interactieve sessies (de Sea Science Fiction market, de Sea-nema of de Cool Ocean Tool Speakers Corner) kan tot 16 februari 2020. Mariene en maritieme bedrijven kunnen zichzelf voorstellen op het Meet the Company evenement. Hiervoor stuur je een mailtje naar karen.raupe@vliz.be, waarna we met jou contact opnemen om de mogelijkheden te bekijken. De registratie voor het evenement opent vanaf half januari 2020 via www.vliz.be/vmsd/registration. Meer informatie over het evenement is terug te vinden op de website van de VLIZ Marine Science Day: www.vliz.be/vmsd/

Link: www.vliz.be/vmsd/

[\[naar boven\]](#)

2.1. Het Vlaams/Belgisch marien onderzoek in 2019: een update

Uit een nieuwe inventaris van het Compendium voor Kust en Zee blijkt dat marien onderzoek heel hard leeft in België! De 118 mariene onderzoeksgroepen produceren jaarlijks rond de 600 peer-reviewed publicaties: een wetenschappelijk output die vergelijkbaar is met de grotere mariene instituten in onze buurlanden. De Belgisch mariene onderzoeker is ook sterk internationaal georiënteerd: in het overgrote deel van de projecten is er sprake van internationale samenwerking, waarbij het onderzoek meestal ook een veel bredere focus heeft dan de Belgische Noordzee.

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8156

[\[naar boven\]](#)

2.2. Iedereen nu al aan de slag om onze Noordzee een duurzame toekomst te garanderen in 2050

Met de Think Thank North Sea wordt gewerkt aan een breed gedragen langetermijnvisie 2050 voor het Belgisch deel van de Noordzee. Twee werkgroepen gingen in 2019 aan de slag rond de thema's 'Werken met de natuur' en 'Leven met klimaatverandering'. Zij komen nu met aanbevelingen en kernprincipes waarmee stakeholders vandaag al mee kunnen rekening houden in hun operaties om zo ons stukje Noordzee in 2050 een mooie toekomst te garanderen. De bevindingen en adviezen van de twee werkgroepen zijn voorgesteld in bondige en mooi geïllustreerde visieteksten. Iedereen kan er binnen zijn of haar veld nu al mee aan de slag! Of je nu een burger bent, een wetenschapper, een beleidsmaker of werkt in de industrie.

Link: www.vliz.be/nl/event/2019-think-tank-north-sea

[\[naar boven\]](#)

2.3. Marine Regions lanceert update wereldwijde maritieme grenzen

Marine Regions, een open databank die maritieme grenzen en namen van onderwaterlocaties wereldwijd beschikbaar maakt, brengt de 11de versie van zijn maritieme grenzen uit. De nieuwste versie bevat updates van downloadbare polygonen van onder andere de globale Exclusieve Economische Zones (EEZ) en werd aangevuld met nieuwe verdragen.

Marine Regions heeft tot doel het opstellen van een standaardwerk van mariene geografische namen en gebieden, gekoppeld aan informatie en kaarten van deze geografische locaties. Marine Regions omvat enerzijds de Gazetteer, een databank met geografische en hoofdzakelijk

mariene namen van onder andere zeeën, zandbanken, baaien, onderzeese bergen en ruggen en zelfs staalnameplaatsen voor marien onderzoek, en anderzijds de VLIZ maritieme grenzen. Raadpleeg de [website van Marine Regions](#) voor een overzicht van alle nieuwigheden in versie 11.

Marine Regions is in het beheer van het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) als onderdeel van de LifeWatch Species Information Backbone en wordt ondersteund door de Vlaamse bijdrage voor LifeWatch.

Link: www.marinerregions.org/files/newsletter_v11.htm

[\[naar boven\]](#)

2.4. Pulsvisserij in de Zuidelijke Noordzee: historische context en huidige regelgeving

Wat ooit startte als onderzoek naar een milieuvriendelijk en brandstofbesparend alternatief voor de traditionele boomkorsvisserij eind de jaren 1970, eindigt vanaf juli 2021 in een verbod op pulsvisserij in alle wateren van de Europese Unie. In de Belgische en Franse twaalfmijlszone geldt dit verbod reeds sinds 14 augustus van dit jaar. Op deze manier verdwijnen de competitieve interacties tussen pulsvisserij en andere visserijen die de voorgaande wetgeving in de hand werkte. Een sluitende conclusie omtrent de impact van pulsvisserij op het marien milieu kwam er vanuit wetenschappelijk onderzoek echter nog niet. De Europese Unie laat daarom toekomstig onderzoek naar de visstechniek toe onder strikte voorwaarden. In een beleidsinformerende nota schetsen ILVO, UGent en VLIZ de huidige stand van het onderzoek met betrekking tot pulsvisserij in de Noordzee. Hierbij wordt er op objectieve wijze ingegaan op zowel technologische, juridische, ecologische als socio-economische aspecten van pulsvisserij.

De beleidsinformerende nota 'Pulsvisserij in de Zuidelijke Noordzee' geeft een overzicht van de juridische ontwikkelingen inzake de Europese pulsvisserij van de afgelopen 30 jaar. Zowel de historische context als de huidige regelgeving, die het verbod op pulsvisserij vanaf 1 juli 2021 doet ingaan, worden nader toegelicht. Het rapport schetst de situatie in de verschillende Noordzeelanden en verduidelijkt de totstandkoming van de voormalige Nederlandse pulsvisserij. Een belangrijke constatering uit de Europese wetgeving, of de zogenaamde 'technische maatregelen', is dat het breed gecommuniceerde verbod onder bepaalde voorwaarden niet van toepassing is op wetenschappelijk onderzoek.

Link: www.vliz.be/nl/catalogus?module=ref&refid=319652

[\[naar boven\]](#)

2.5. Infografieken status door Belgen benutte visbestanden aangevuld met data 2019

Aan de vooravond van de Europese vissersraad op 16-17 december 2019 in Brussel – waar men de visserijmogelijkheden voor 2020 op politiek niveau bespreekt – publiceren ILVO en VLIZ naar jaarlijkse gewoonte de samenvattende infografieken over alle 58 soorten door de Belgen bevisd. De reeks bevat nu de wetenschappelijk vastgestelde status van de visstocks van 2019, samen met de werkelijk opgevisste hoeveelheden 2018, en de daarop gebaseerde quota (TAC) voor 2019.

ILVO en VLIZ werken de infografieken telkens bij na de bekendmaking van de wetenschappelijke adviezen (najaar), vangsten en quota (voorjaar). De volgende update wordt dan ook voorzien in het voorjaar van 2020, bij publicatie van de effectieve vangstgegevens voor 2019 en de finale onderhandelende quota voor 2020. De infografieken zijn voor iedereen vrij beschikbaar te downloaden via de VLIZ-website: klik op de map 2019 december voor de nieuwste reeks.

Link: www.vliz.be/nl/news?p=show&id=8141

[\[naar boven\]](#)

2.6. Audioreeks laat bevoorrechte getuigen aan het woord n.a.v. 20 jaar VLIZ

Het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) bestaat 20 jaar! Naar aanleiding van deze heugelijke gebeurtenis maakten we de audioreeks '20 jaar VLIZ'. We laten bevoorrechte getuigen aan het woord die elk in hun domein terugblikken op de afgelopen 20 jaar en vooruit kijken naar de toekomst!

In de loop van het feestjaar lossen we geregeld een nieuw audiofragment.

De teaser geeft een voorsmaak van wat je mag verwachten. De volledige audiofragmenten kan je beluisteren op de [VLIZ-website](#). Deze pagina zal geregeld worden aangevuld met nieuwe fragmenten.

Link: www.vliz.be/nl/audio-reeks-20-jaar-vliz

[\[naar boven\]](#)

2.7. Haalbaarheid van visloodalternatieven in recreatieve hengelsvisserij op zee onderzocht

Traditioneel gebruik van zeevissers wordt in allerlei vormen en formaten als vervangend, om de haak niet aas tot op de gewenste diepte te krijgen. Maar bij verlies komen deze loodjes op de zeebodem terecht. Zo werd deze zomer nog, bij het opruimen van een scheepswrak in de Noordzee, wel 1000 kg vislood opgehaald. Lood is een zwaar metaal en blijft lang in het milieu aanwezig. Het is niet biologisch afbreekbaar, en giftig voor dier en mens. Het hoort dus niet thuis in zee. Hengelsporters experimenteren al jaren met vislood-alternatieven. Het VLIZ publiceerde een Beleidsinformerende Nota die de wetenschappelijke kennis rond de visloodproblematiek op een rijtje zet, de opportuniteiten van loodvrije alternatieven identificeert, en advies geeft naar het beleid toe rond monitoring, innovatie en uitsfaseren.

Link: www.compendiumkustenzee.be/nl/een-loodvrije-visserij-nabije-toekomst-utopie

[\[naar boven\]](#)

3.1. EUROFLEETS+ lanceert 2de SEA-programme call voor gebruik Europese mariene onderzoeksinfrastructuur

De EUROFLEETS+alliantie biedt internationale teams van wetenschappers uit de academische en bedrijfswereld – uit eender welke mariene onderzoeksdiscipline – de kans om gebruik te maken van mariene onderzoeksinfrastructuur en/of scheepstijd op een Europees onderzoeksschip. Dit doet het via zijn 2de SEA-programme call 'REGIONAL'. Via deze call kan je solliciteren voor volledig gefinancierde scheepstijd op 16 onderzoeksschepen en het gebruik van 6 apparaten voor mariene observatie of het uitvoeren van experimenten op de oceaan. Ook het VLIZ maakt deel uit van de infrastructuur en stelt het onderzoeksschip RV Simon Stevin en zijn Autonomous Underwater Vehicle (AUV) 'Barabas' ter beschikking. De REGIONAL-call loopt nog tot 28 februari 2020.

Daarnaast biedt EUROFLEETS+, via zijn Co-Principal Investigator (Co-PI) programma, vroege carrièreonderzoekers, of onderzoekers zonder ervaring in het leiden van een onderzoekscampagne, de mogelijkheid om hun eigen onderzoek samen met ervaren wetenschappers uit te voeren op geplande EUROFLEETS+ campagnes. Aanvragen van het Co-PI-programma kunnen een aanvraag indienen voor alle onderzoeksprojecten die worden aangeboden binnen EUROFLEETS+, waaronder ook de RV Simon Stevin. Tot slot, voorziet het Remote Transnational Access (RTA) programma van EUROFLEETS+ onderzoekers vanop afstand toegang tot staten of gegevens van alle onderzoeksprojecten aangeboden binnen EUROFLEETS+. Zowel het Co-PI als het RTA programma zijn lopende oproepen waarvoor een continue indiening van voorstellen mogelijk is

t.e.m. 31 januari 2022.

Link: www.eurofleets.eu/

[\[naar boven\]](#)

U krijgt dit bericht omdat u bent ingeschreven op de VLIZine-vondzindlijst. Uw adres wordt niet aan derden doorgegeven en wordt niet voor commerciële doeleinden gebruikt. Om uw abonnement aan te passen of uit te schrijven: klik hier. In ons privacy-beleid kunt u nakezen hoe VLIZ met persoonlijke gegevens omgaat. Bij vragen over het privacy-beleid van VLIZ: contacteer privacy@vliz.be.

Het VLIZ wil via dit e-zine informatie verstrekken over de eigen activiteiten en die van onderzoeks- en beleidsprojecten in Vlaanderen actief in de mariene en kustgebonden wetenschappen. Reacties en alle nuttige informatie van uw kant (zoals vacatures, nieuwe projecten, vraag voor samenwerking, interessante symposia, etc.) wordt graag ingewacht via info@vliz.be. De archieven van dit e-zine zijn [hier](#) raadpleegbaar.

Disclaimer: Eventuele standpunten zijn die van de auteurs en stemmen niet noodzakelijk overeen met die van het VLIZ. Het VLIZ is niet verantwoordelijk voor enige schade opgelopen ten gevolge van foutieve of verkeerd geïnterpreteerde informatie in dit e-zine, noch voor de inhoud van websites waarnaar verwezen wordt. Delen uit dit e-zine mogen worden overgenomen, met bronvermelding. Deze publicatie mag ter kennisgeving worden doorgezonden naar derden.

Lid worden van VLIZ?

Copyright © 2019 Vlaams Instituut voor de Zee - www.vliz.be

InnovOcean site - Wandelaarskaai 7 - 8400 Oostende